

УДК 636.09:614.31:637.5

**VETERINARY AND SANITARY CONTROL OF ANIMAL PRODUCTS
ВЕТЕРИНАРНО-САНИТАРНИЙ КОНТРОЛЬ ПРОДУКТІВ ТВАРИННИЦТВА****Kosyanchuk N. I. / Кос'янчук Н. І.***s.v.s., as.prof. / к.в.н., доц
ORCID 0000-0002-3055-8107,***Korzh A.I. / Корж А. І.***magister/magistr**National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine,**Kyiv, Potehin str., 16,03041**Національний університет біоресурсів і природокористування України,**м. Київ, вул. Потехіна, 16, 03041*

Анотація. Проведено моніторинг ветеринарно-санітарних показників продуктів забою тварин на одному з ринків в лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи за період 2018–2020 рр. і виявлено, що найбільш часто зустрічались ураження внутрішніх органів свиней ехінококозом і метастронгілозом, які вилучено і утилізовано.

З метою запобігання поширення інвазійних захворювань тварин пропонуємо проводити роз'яснювальну роботу серед населення щодо проведення профілактичних заходів, а саме: дезінфекції, дегельмінтизації, дезінсекції.

Ключові слова: м'ясо, ринок, ветеринарно-санітарний контроль, інвазійні хвороби.

Abstract. The veterinary and sanitary indicators of animal slaughter products were monitored in one of the markets in the laboratory of veterinary and sanitary examination for the period 2018–2020 and it was found that the most common lesions of pig internal organs were echinococcosis and metastrongylosis, which were removed and disposed of.

By preventing the spread of invasive animal diseases, we propose to carry out outreach work among the population for preventive measures, namely: disinfection, deworming, disinsection.

Key words: meat, market, veterinary and sanitary control, invasive diseases.

Вступ.

Одним із основних завдань агропромислового комплексу України є збільшення виробництва продуктів харчування і покращення їх безпечності та якості. Особливо актуальні питання ветеринарно-санітарного контролю м'яса та інших продуктів забою тварин, незалежно від місця їх виробництва, що надходить на продовольчий ринок.

М'ясо та продукти забою тварин, за недотриманням санітарних вимог під час забою, зберігання, транспортування, можуть бути поживним середовищем для розвитку патогенних мікроорганізмів, які не тільки знижують якість продукції, але й при певних умовах є джерелом харчових токсикоінфекцій у людей.

Чинними в Україні нормативними документами регламентований державний ветеринарно-санітарний контроль та нагляд за вирощуванням, забоєм тварин, транспортуванням, зберіганням і реалізацією продукції тваринного, а на ринках і рослинного походження.

Основний текст.

Лабораторія у своїй діяльності керується Законами України "Про ветеринарну медицину", "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", "Про державний контроль за дотриманням

законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин", "Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції", ветеринарно-санітарними правилами для ринків, відповідними правилами ветеринарно-санітарної експертизи продуктів тваринного і рослинного походження [1- 3].

Ветеринарно-санітарній експертизі, огляду та контролю на ринках, підлягає вся продукція тваринного та рослинного походження, що надходять для продажу або зберігається у приміщеннях ринку (складах, базах, холодильниках, павільйонах, палатках тощо) незалежно від форми власності та підпорядкування, яку проводить лікар ветеринарної медицини.

Правові засади забезпечення якості та безпеки харчових продуктів і продовольчої сировини для здоров'я населення встановлює Закон України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" від 22. 07. 2014 р. № 1602. Він регулює відносини між органами виконавчої влади, виробниками, продавцями (постачальниками) і споживачами під час виробництва, ввезення на митну територію України, закупівлі, постачання, зберігання, транспортування, реалізації, використання, споживання та утилізації харчових продуктів і продовольчої сировини.

Метою роботи було проведення ветеринарно-санітарного контролю туш і продуктів забою в одній з лабораторій ветеринарної медицини Київської області, Баришівського району.

Лабораторія здійснює обов'язковий ветеринарно-санітарний контроль за м'ясною продукцією згідно «Правил передзабійного ветеринарного огляду тварин і ветеринарно –санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів» [4].

Нами були проведені органолептичні (колір поверхні туші, м'язи на розрізі, запах, консистенція, ступінь знекровлення) патолого-анатомічні дослідження туш і внутрішніх органів, які надходили на ринок.

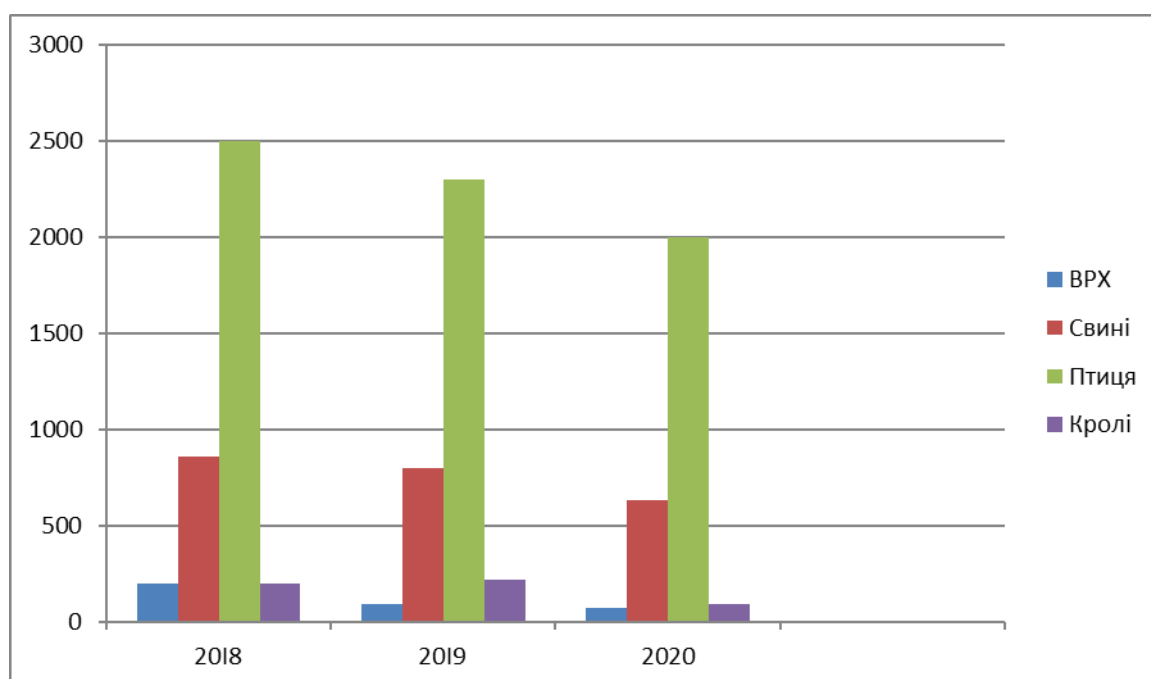

Рис. 1. Досліджено туш сільськогосподарських тварин

За період з 2018 по 2020 роки до лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку надійшло 365 туш ВРХ, свиней – 2280, птиці – 6800, кролів – 510 тушок для проведення ветеринарно-санітарної експертизи (рис.1).

За результатами досліджень лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи (рис. 1) можна зробити висновок, що найбільше туш і продуктів забою, надійшло в торгівельну мережу в 2018 році, а саме: великої рогатої худоби – 200, свиней – 850, кролів – 200, птиці – 2500 тушок.

Проведено моніторинг ветеринарно-санітарних показників продуктів забою за період 2018–2020 рр. і виявлено, що найбільш часто зустрічались ураження внутрішніх органів свиней ехінококозом і метастронгільозом, які вилучено і утилізовано (табл. 1.).

Таблиця 1.

Результати ветеринарно-санітарної оцінки внутрішніх органів

Інвазійні хвороби	Роки		
	2018	2019	2020
Ехінококоз свиней, %	56,2	56,9	61,7
Метастронгільоз свиней, %	20,9	10,5	8,7
Саркоцистоз свиней, %	5,0	4,3	5,4
Фасціольоз ВРХ, %	10,2	8,5	6,9

Слід зазначити, що продукти забою сільськогосподарських тварин надходять на ринок від різних суб'єктів господарювання: тваринницьких господарств та власників підсобних господарств. Однак, на ринках переважає м'ясо від власників особистих господарств населення. Встановити контроль за утримання та вирощування тварин в таких господарствах практично неможливо. Як наслідок відзначаємо високий рівень інвазійних уражень забійних тварин, які надходять для реалізації.

З метою запобігання поширення інвазійних захворювань тварин пропонуємо проводити роз'яснювальну роботу серед населення щодо проведення профілактичних заходів, а саме: дезінфекції, дегельмінтизації, дезінсекції.

Висновки

1. Лабораторія ветеринарно-санітарної експертизи проводить контроль всіх туш і продуктів забою тварин, які надходять на продовольчий ринок і гарантує випуск безпечних та якісних харчових продуктів для населення.

2. Серед інвазійних захворювань найчастіше уражаються туші свиней ехінококозом та метастронгільозом

Список літератури

1. Закон України "Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції" від 14 січня 2000 року N 1393-XIV.

2. Закон України "Про безпечність та якість харчових продуктів" від 6 вересня 2005 року N 2809-IV.

3. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про ветеринарну

медицину” від 16 листопада 2006 року № 361-V.

4. Правила передзабійного ветеринарного огляду тварин та ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів, затверджені наказом Державного департаменту ветеринарної медицини України від 07.06.2002 № 28 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 21.06.2002 за № 524/6812.